

Závěrečná správa
Monitorovanie štandardov časti 3-4 2008 (MŠČ3-4 08)
(júl – august 2008)

Vypracované pre potreby MF SR
Bratislava, september 2008

1. Webové sídla verejnej správy

Kompletný zoznam orgánov verejnej správy neexistuje – vyhľadávanie bolo vykonávané na základe informácií získaných pri podrobnej prehliadke stránok hlavných sídiel a odkazov na ďalšie subjekty.

Počiatočné vyhľadávanie začalo na základe zoznamu ústredných orgánov štátnej správy, ktorý poskytol objednávateľ, nasledovalo vyhľadávanie sídiel organizácií a úradov ktorých sú zriaďovateľmi.

Počas tohto bolo vykonané overovanie či daný subjekt spravuje vlastné webové sídlo, prehliadka každého takéhoto sídla individuálne s cieľovým vyhľadávaním požadovaných informácií a zápis a sumarizácia zistených informácií.

Celkový počet identifikovaných subjektov vo vzorke bolo 441 s počtom identifikovaných 523 webových sídiel. Prehľad subjektov s priradením webových sídiel je uvedený v prílohe č. 1.

2.1 Štátna správa

Počet identifikovaných subjektov štátnej správy vo vzorke je 161. Z toho 24 je ústredných orgánov štátnej správy, 18 iných centrálnych orgánov a ostatných 119 subjektov tvorí podriadené organizácie ústredných a centrálnych orgánov.

Celkový počet vyhladaných webových sídiel štátnej správy je 264, z toho 249 pripadá ústredným orgánom štátnej správy. Zo vzorky možno usúdiť, že:

- na jeden subjekt štátnej správy pripadá priemerne 1,64 webového sídla,
- na jeden rezort (ústredný orgán štátnej správy) priemerne pripadá 10,38 sídla.

Webové sídla ústredných a iných centrálnych orgánov často krát v rámci spoločného webového sídla alebo portálu zahŕňajú aj oficiálne stránky svojich podriadených organizácií (napr. krajské úrady zahŕňajú informácie o okresných úradoch – napr. Krajský úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Banská Bystrica zahŕňa 7 okresných úradov).

Úrady, ktoré nie sú ústredné, mávajú menšie množstvo webových sídiel, najväčšie počty webových sídiel sú v správe ústredných alebo centralizovaných orgánov.

Na základe preskúmanej vzorky webových sídiel je možné odhadnúť počet subjektov štátnej správy, ktoré majú zriadené aspoň jedno samostatné webové sídlo, na hodnotu 350.

Odhadovaný počet webových sídiel týchto subjektov 450, čo je zároveň číslo, ktoré je možné považovať za celkový počet webových sídiel štátnej správy.

2.2 Územná samospráva

V oblasti je diferenciácia trochu komplikovanejšia, nakoľko existujú v podstate tri úrovne územnej samosprávy, pričom každá môže mať zriadené množstvo podriadených subjektov.

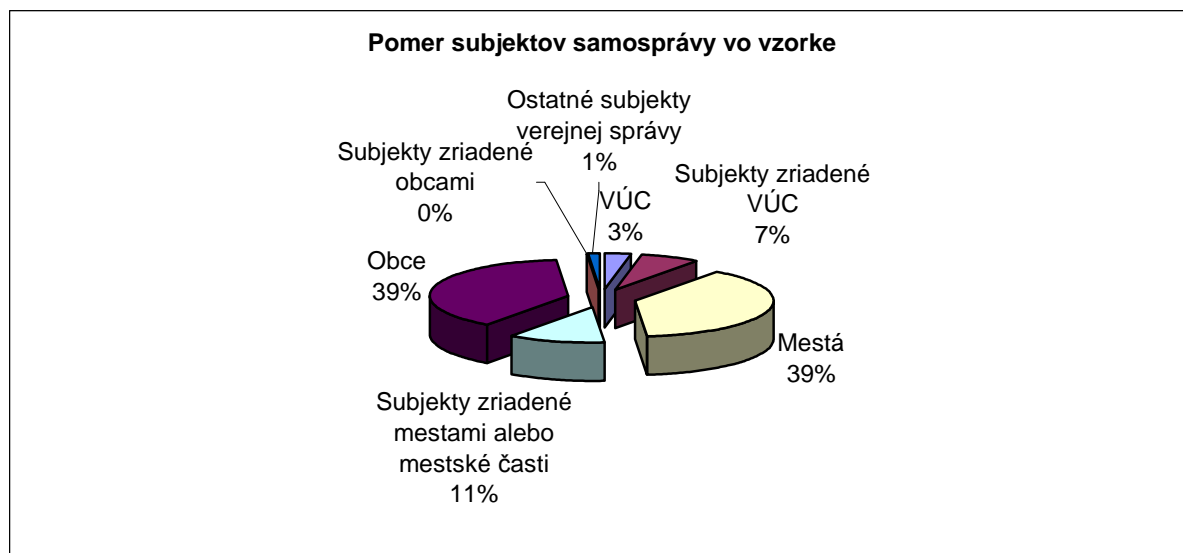
Počet identifikovaných subjektov územnej samosprávy vo vzorke je 270. Z toho vyšších územných celkov (samosprávnych krajov) je 8, miest 104, obcí 104, ostatné subjekty tvoria organizácie zriadené niektorým z uvedených subjektov. Zhrnutie je možné nájsť v tabuľke č. 1.

Celkový počet vyhladaných webových sídiel územnej samosprávy je 249, ich rozdelenie je možné nájsť v tabuľke č. 1.

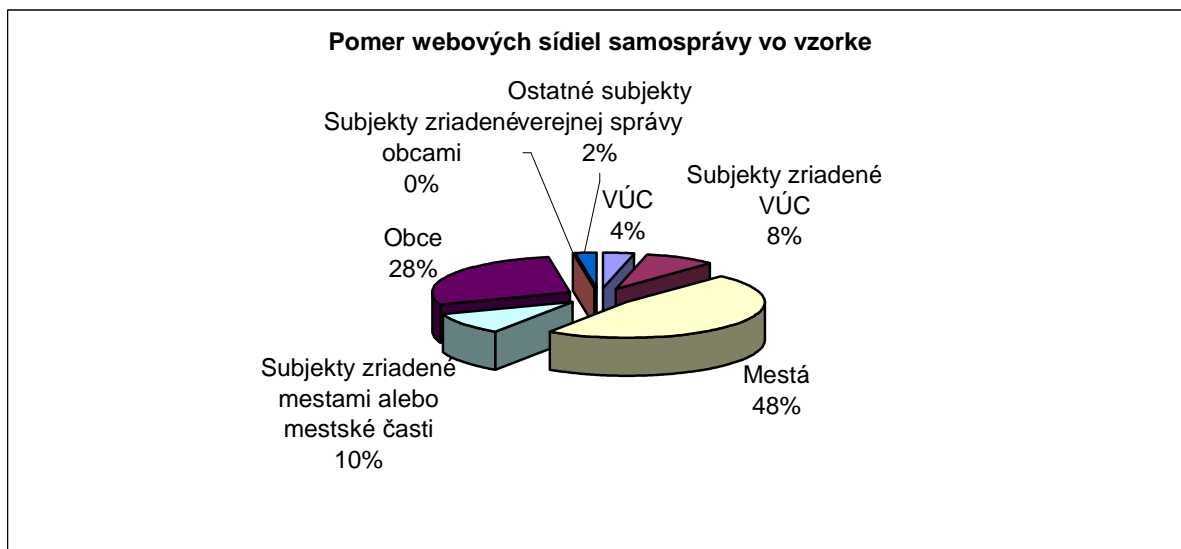
Tabuľka č. 1 – Rozdelenie vzorky a vyhladaných webových sídiel

Typ subjektov	Počet subjektov vo vzorke	Počet vyhladaných webových sídiel v správe subjektov
VÚC	8	9
Subjekty zriadené VÚC	19	21
Mestá	104	118
Subjekty zriadené mestami alebo mestské časti	31	25
Obce	104	70
Subjekty zriadené obcami	0	0
Ostatné subjekty verejnej správy	4	6
Subjektov spolu	270	249

Graf č. 1 – Pomer identifikovaných subjektov územnej samosprávy vo vzorke

Graf č. 2 – Pomer identifikovaných webových sídiel územnej samosprávy vo vzorke

Na základe počtov vyhladaných je možné odhadnúť celkový počet webových sídiel verejnej správy.

Počet webových sídiel VÚC

Pre konkrétny VÚC (Banskobystrický) pripadá podľa súčtu webových sídiel podriadených subjektov celkovo 130 webových sídiel.

Pri kvantifikácii siedmimi je možné odhadnúť 910 webových sídiel Vyšších územných celkov s výnimkou Bratislavského samosprávneho kraja, ktorý má osobitné postavenie svojou porovnateľne menšou rozlohou a v jeho pôsobnosti je iba 95 subjektov, t.j. približne rovnaký počet webových sídiel.

Celkovo je teda možné povedať, že VÚC a ich podriadené subjekty majú spolu v správe približne 1000 webových sídiel.

Počet webových sídiel miest

Vzhľadom na odlišné usporiadanie je potrebné odlíšiť dve mestá – Bratislavu a Košice.

Hlavné mesto Bratislava má podľa svojho webového sídla v správe približne 55 subjektov (vrátane 17 mestských častí), jedna mestská časť má približne 6 až 7 ďalších subjektov. Z toho vychádza približne 148 subjektov a teda možno odhadnúť rovnaký počet webových sídiel, t.j. 150.

Mesto Košice má podľa svojho webového sídla približne 30 podriadených subjektov (vrátane 22 mestských častí). Použijúc rovnaký priemer pre mestské časti ako pri Bratislave vychádza celkový počet približne 151 (čo je podobné ako pri Bratislave) - počet webových sídiel je teda možné zaokrúhliť a odhadnúť na rovnaké číslo 150.

Ostatné mestá majú podľa údajov na webových sídlach v správe priemerne 4 subjekty, pričom približne v 70% prípadov sú webové sídla týchto subjektov súčasťou webového sídla mesta alebo neexistujú. Z toho vyplýva priemerne 1,2 webového sídla na subjekty miest.

Mesto samotné má v správe priemerne 1,5 webového sídla (aj na základe počtov z webových sídiel miest, ktoré nie sú vo vzorke), celkovo je teda možné povedať, že na mesto pripadá 2,7 webového sídla.

Pri počte miest na Slovensku, ktorých je 175, sa dá zaokrúhlene odhadnúť celkový počet 472 webových sídiel v správe miest a ich organizácií.

Počet webových sídiel obcí, ktoré nie sú mestami

Zo vzorky 104 obcí bolo identifikovaných 70 samostatných webových sídiel v správe danej obce, preto je možno odhadnúť priemerne 0,67 webového sídla na obec, čo pri celkovom počte obcí na Slovensku, ktorých je bez miest 2753 dáva zaokrúhlene počet 1844 webových sídiel v správe obcí, ktoré nie sú mestami a ich organizácií.

Podľa preskúmanej vzorky obce nezvyknú mať viac webových sídiel ako 1 a podriadené subjekty uvádzajú svoje webové stránky v rámci webového sídla obce.

Počet webových sídiel ostatných subjektov verejnej správy

Obce a mestá sa združujú do rôznych regionálnych a územných organizácií, ktorých počet vo vzorke je 4 s prislúchajúcimi 6 webovými sídlami. Hrubý odhad je približne 30, podľa pomeru vo vzorke je teda možné odhadnúť 45 webových sídiel

2.3 Nezaradené subjekty

Okrem subjektov a webových sídiel v kapitolách 2.1 a 2.2 sa vo vzorke uvádza ďalších 10 webových sídiel, ktorých postavenie je otáznе, nakoľko obsahom prislúchajú k verejnej správe, avšak ich skutočné postavenie ako subjektu verejnej správy nie je jasné. V prílohe č. 1 boli kategorizované na profesné zoskupenia, zahraničné zastúpenia a ostatné súvisiace s verejnou správou. Takýchto sídiel môže byť omnoho viac, ale nezapočítavajú sa do celkového odhadu webových sídiel verejnej správy.

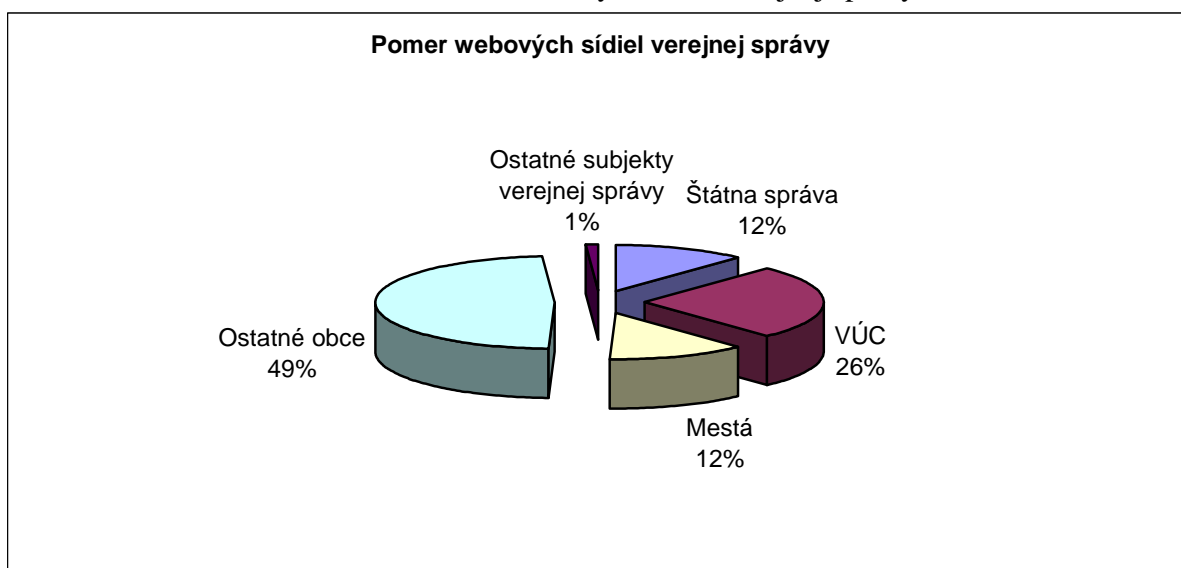
2.4 Zhrnutie

Na základe odhadov uvedených v kapitolách 2.1 až 2.3 je teda možné konštatovať, že verejná správa má 3811 webových sídiel. Percentuálny pomer je uvedený v grafe č. 3.

Tabuľka č. 2 – Odhad počtu webových sídiel podľa typu verejnej správy

Typ verejnej správy	Počet webových sídiel
Štátna správa	450
VÚC	1000
Mestá	472
Ostatné obce	1844
Ostatné subjekty verejnej správy	45
Celkovo	3811

Graf č. 3 – Pomer webových sídiel verejnej správy

Počas prieskumu boli identifikované nasledovné problémy:

- Zložitosť webových sídiel, problematické hľadanie.
- V množstve prípadov obtiažna identifikácia príslušnosti k verejnej správe.
- Nedostatočná identifikácia typu subjektu a vzťahov s inými subjektmi na základe informácií na webovom sídle (napr. že je organizácia rozpočtová).

3. Názvoslovie elektronických služieb

Táto úloha sa členila na dve základné - dodržiavanie tvaru doménových mien webových stránok orgánov štátnej správy a dodržiavanie tvaru e-mailových adries.

3.1 Doménové mená webových stránok orgánov štátnej správy

Monitorovanie vychádzalo zo znenia § 20 Výnosu MDPT:

„Povinnou požiadavkou je používanie tvaru „www.zaužívaná skratka bez diakritiky.gov.sk“ pre názvy webových stránok inštitúcií štátnej správy; v prípade, že dve alebo viac inštitúcií majú rovnakú zaužívanú skratku, o názve webových stránok týchto inštitúcií rozhodne správca domény .gov.sk a skratka sa naplní o nasledujúce písmená z názvu daných inštitúcií.“

V rámci monitorovania a na základe komunikácie s Úradom vlády SR, ktorý je správcom domény SR bolo identifikovaných 64 webových sídiel, ktoré majú v názve domény „gov.sk“.

Z toho štandard dodržalo 29 (45,3%) a nedodržalo 35 (54,7%) webových sídiel. Úrad vlády SR má vo svojej správe ešte viac ako 20 webových sídiel pod doménou „gov.sk“.

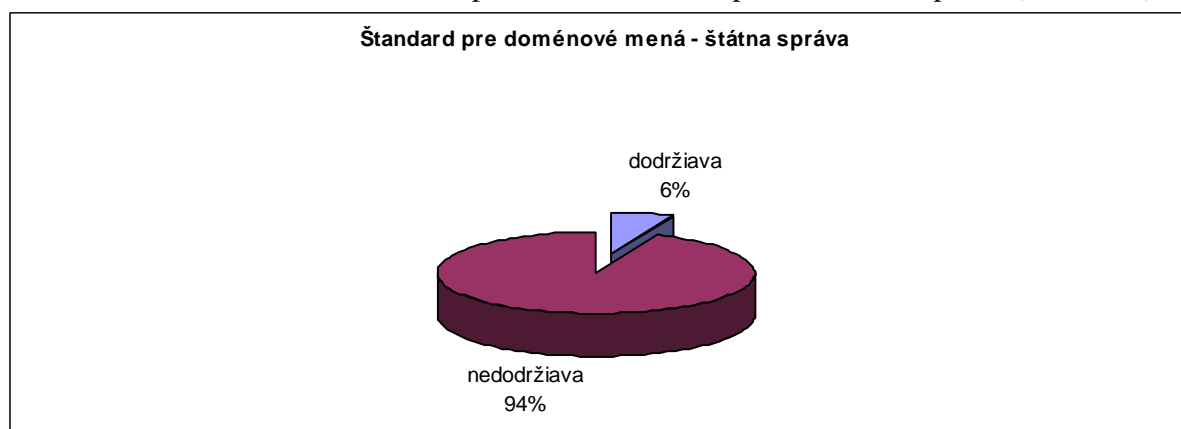
Z celkového počtu 24 ústredných orgánov verejnej správy dodržiava štandard 7 z 24 hlavných sídiel (teda priamo sídiel organizácií) a 22 zo 40 ostatných sídiel, či už v ich správe alebo v správe iných organizácií štátnej správy.

Iné subjekty verejnej správy ako tie vo vzorke nemajú zriadené žiadnu doménu pod „gov.sk“ a teda nedodržiavajú uvedený štandard.

Graf č. 4 – Dodržanie štandardu pre doménové mená iba podľa vzorky (64 sídiel)

Graf č. 5 – Dodržanie štandardu pre doménové mená pre celú štátnu správu (450 sídiel)

3.2 Tvar e-mailových adries

Hodnotenie dodržiavania štandardov pre názvoslovie elektronických služieb vychádza z §18 a §19 Výnosu MDPT, ktorý presne definuje povinné požiadavky pre tvar e-mailových adries a generických e-mailových adries používateľov informačných systémov verejnej správy.

Na základe zadania od objednávateľa bolo monitorovaných 100 webových sídiel, z ktorých 14% predstavovali ústredné orgány štátnej správy, 36% ostatné orgány štátnej správy, 8% VÚC, 22% mestá a 20% obce. Pri monitorovaní boli jednotlivé webové sídla monitorované do hĺbky približne 50 podstránok s cieľom nájsť e-mailové adresy jednotlivých zamestnancov verejnej správy a špecifické e-mailové adresy. E-mailové kontakty boli prioritne hľadané v odkazoch na „kontakty“, ale aj v konkrétnych dokumentoch uverejnených na webovom sídle alebo získaných priamo z elektronickej komunikácie podľa špecifikácie prác.

Medzi povinné požiadavky podľa §18 a §19 Výnosu MDPT patrí:

- a) *používanie celého mena používateľa pri názvoch osobných e-mailových adries jednotlivých zamestnancov verejnej správy poskytnutých prevádzkovateľom informačného systému verejnej správy;*

Z celkovej monitorovanej vzorky webových sídiel verejnej správy 37% splnilo povinnú požiadavku používania celého mena používateľa pri názvoch osobných e-mailových adries jednotlivých zamestnancov verejnej správy. 8% monitorovaných webových sídiel malo uverejnené e-mailové adresy dvojakeho tvaru (e-mailové adresy obsahujúce v názve len priezvisko ale zároveň aj e-mailové adresy obsahujúce meno aj priezvisko). 29% monitorovaných webových sídiel malo uverejnené e-mailové adresy, ktoré nespĺňali povinnú požiadavku podľa Výnosu MDPT používania celého mena pri názvoch osobných e-mailových adries jednotlivých zamestnancov (napr. „prvepismenomenapriezvisko@“ alebo „priezvisko@“ a pod.). 26% monitorovaných webových sídiel nemalo uverejnené osobné e-mailové adresy jednotlivých zamestnancov verejnej správy na svojom webovom sídle.

Z pohľadu štátnej správy splnilo povinnú požiadavku používania celého mena používateľa pri názvoch osobných e-mailových adries jednotlivých zamestnancov verejnej správy 50% (25 sídiel z 50), z ústredných orgánov štátnej správy splnilo povinnú požiadavku 58% (8 sídiel zo 14). Z pohľadu územnej samosprávy splnilo povinnú požiadavku používania celého mena používateľa pri názvoch osobných e-mailových adries jednotlivých zamestnancov verejnej správy 20% (10 sídiel z 50), z VÚC splnilo povinnú požiadavku 75% (6 sídiel z 8).

- b) *používanie e-mailovej adresy používateľa bez diakritiky pred deliacim znakom @ v tvare „meno.priezvisko“;*

Všetky e-mailové adresy uverejnené na monitorovaných webových sídlach boli tvorené bez použitia diakritiky. 35% monitorovaných webových sídiel dodržalo povinnú požiadavku pre tvar celého mena používateľa pri názvoch osobných e-mailových adries jednotlivých zamestnancov a to meno.priezvisko@, čo je v súlade so záverom bodu a).

- c) *používanie čísla za priezviskom (bez medzery) v prípade identického mena aj priezviska viacerých užívateľov;*

Pri monitorovaní uverejnených názvov osobných e-mailových adries nebol identický tvar mena aj priezviska viacerých užívateľov použitý v ani jednom prípade.

Nasledovné požiadavky sú uvádzané v súlade s §19.

- a) *generické e-mailové adresy špecifických funkcií v inštitúciách verejnej správy majú pred deliacim znakom @ názov funkcie bez diakritiky, napr.: „minister“, „tajomnik“, „veduci“, „predsedavuc“, „primator“, „starosta“;*

Z celkovej monitorovanej vzorky webových sídiel verejnej správy malo 32% webových sídiel uverejnené generické e-mailové adresy špecifických funkcií v tvare „názovfunkcie@“.

Z pohľadu štátnej správy malo uverejnené generické e-mailové adresy špecifických funkcií v tvare „názovfunkcie@“ 16% (8 sídiel z 50), z ústredných orgánov štátnej správy 29% (4 sídla zo 14). Z pohľadu územnej samosprávy malo uverejnené generické e-mailové adresy špecifických funkcií v tvare „názovfunkcie@“ 48% (24 sídiel z 50), z VÚC 38% (3 sídla z 8).

- b) *e-mailové adresy inštitúcií verejnej správy slúžiace na poskytovanie informácií občanom podľa zákona č. 211/2000 Z. z. majú pred deliacim znakom @ tvar „info“;*

Počas monitorovania webových sídiel bolo zistené, že 46% webových sídiel verejnej správy (46 sídiel zo 100) uvádza e-mailovú adresu slúžiacu na poskytovanie informácií občanom podľa zákona č. 211/2000 Z. z.. Z toho však len 52% webových sídiel verejnej správy (24 sídiel zo 46) spĺňa povinnú požiadavku a uvádza e-mailovú adresu v požadovanom tvare a to „info@“.

48% webových sídiel (22 sídiel zo 46) uvádza iný tvar pred deliacim znakom @, napr.: inform, informácie alebo e-mailovú adresu konkrétneho pracovníka a pod.

- c) *e-mailové adresy prevádzkovateľov webových stránok inštitúcií verejnej správy slúžiace pre ich komunikáciu s inými inštitúciami verejnej správy a verejnosťou majú pred deliacim znakom @ tvar „webmaster“;*

Z celkovej monitorovanej vzorky webových sídiel verejnej správy malo uverejnenú e-mailovú adresu prevádzkovateľa webových stránok slúžiacu pre komunikáciu 20% webových sídiel (20 sídiel zo 100), z toho 60% (12 sídiel z 20) dodržalo povinný tvar pred deliacim znakom @ „webmaster“.

- d) *e-mailová adresa inštitúcie verejnej správy, ktorá prevádzkuje elektronickú podateľňu slúžiacu pre kontakt s ňou má pred deliacim znakom @ tvar „podatelna“;*

Z celkovej monitorovanej vzorky webových sídiel verejnej správy malo uverejnenú e-mailovú adresu pre kontakt s elektronickou podateľňou 11% webových sídiel (11 sídiel zo 100, z toho 8 sídiel patriacich pod územnú samosprávu a 3 sídla patriace pod štátnu správu), z toho 90% (10 sídiel) dodržalo povinný tvar pred deliacim znakom @ „podatelna“.

- e) *e-mailová adresa inštitúcie verejnej správy, ktorá slúži na prijímanie sťažností má pred deliacim znakom @ tvar „staznosti“;*

Z celkovej monitorovanej vzorky webových sídiel verejnej správy malo uverejnenú e-mailovú adresu slúžiacu na prijímanie sťažností 3% webových sídiel (3 sídla zo 100), z toho 1 sídlo dodržalo povinný tvar „staznosti@“.

- f) *e-mailové adresy útvarov inštitúcií verejnej správy slúžiace pre ich komunikáciu s inými inštitúciami verejnej správy a verejnosťou majú pred deliacim znakom @ iba zaužívanú skratku útvaru;*

Z celkovej monitorovanej vzorky webových sídiel verejnej správy malo uverejnenú e-mailovú adresu v tvare skratky alebo zaužívaného označenia útvaru 41% monitorovaných webových sídiel (41 sídiel zo 100).

- g) *gestori štandardov pre informačné systémy verejnej správy vytvoria e-mailovú adresu, ktorá bude slúžiť pre komunikáciu s inými inštitúciami verejnej správy a verejnosťou týkajúcu sa štandardov, ktoré sú pod ich gesciou; táto e-mailová adresa má pred deliacim znakom @ tvar „standard“.*

Pri monitorovaní uverejnených názvov e-mailových adries nebola na webových sídlach vo vzorke uvedená e-mailová adresa v tvare „standard@“. Jedinú známu adresu v takomto tvare uvádza Ministerstvo financií SR na webovom sídle www.informatizacia.sk.

3.3 Zhrnutie

Na základe monitorovania je možné konštatovať, že štandard pre tvar doménových mien webových stránok dodržiava iba 6% subjektov a štandard pre tvar e-mailových adries priemerne dodržiava nanajvýš 50% subjektov.

Počas monitorovania boli identifikované nasledovné problémy:

- Pri niektorých doménach bola potrebná konzultácia s objednávateľom, či je možné ich akceptovať ako dodržiavajúce štandard alebo nie.
- Kontakty sa nachádzali na rôznych miestach webového sídla a boli rôzne rozsiahle, čo zvyšovalo časovú náročnosť a dostupnosť týchto údajov.

4. Jednorazová elektronická výmena dát

Prieskumnú vzorku tvorilo 200 webových sídiel verejnej správy, rozčlenených do dvoch základných celkov a to na štátnu správu a územnú samosprávu, každá rozdelená do nasledovných podskupín:

- A) **Štátna správa** pozostáva zo 110 webových sídiel, ktoré sú rozdelené do nasledovných podskupín:

- **Ústredné orgány štátnej správy** – celkom 27 webových sídiel
- **Ostatná štátna správa** – celkom 83 webových sídiel

B) Územná samospráva pozostáva z 90 webových sídiel, ktoré sú rozdelené do nasledovných podskupín:

- **VÚC** (Samosprávne kraje) – celkom 8 webových sídiel
- **Mestá** – celkom 37 webových sídiel
- **Obce** – celkom 35 webových sídiel
- **Ostatná územná samospráva** – celkom 10 webových sídiel

Zadanie bolo riešené dvomi spôsobmi – podľa súborov použitých na webových sídlach a podľa súborov zaslaných v elektronickej komunikácii s verejnou správou.

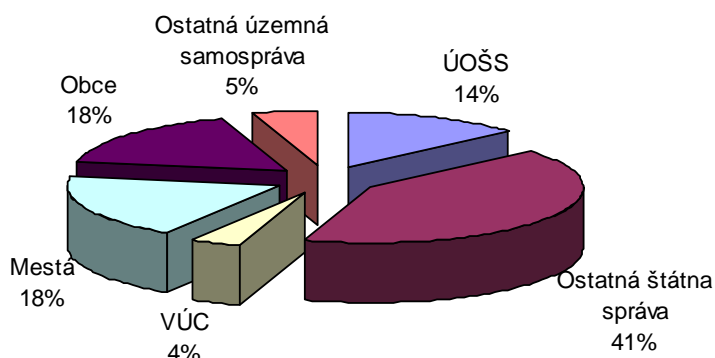
Podľa dohody s objednávatelom boli jednotlivé webové sídla monitorované manuálne, do hĺbky približne 50 podstránok. Zistenia boli zaznamenávané do tabuliek spolu s uvedením príslušného dátumu, kedy bolo konkrétne webové sídlo monitorované.

Postupy boli konzultované s objednávatelom, dňa 12. augusta 2008 prebehlo kontrolné stretnutie, kde boli prediskutované vzniknuté otázky týkajúce sa najmä elektronickej komunikácie s verejnou správou a spôsobu označovania súborov, ktoré porušujú štandardy podľa Výnosu MDPT.

4.1 Jednorazová elektronická výmena dát na webových sídlach

Hodnotenie dodržiavania štandardov pre jednorazovú elektronickú výmenu dát na webových sídlach vychádza z § 13 až § 17 Výnosu MDPT, ktorý presne definuje povinné požiadavky pre jednorazovú elektronickú výmenu dát na webových sídlach. Na základe zadania od objednávatel'a bolo monitorovaných 200 webových sídiel verejnej správy v objednávatel'om určenej hĺbke 50 podstránok a v minimálnom rozsahu 50 správ v elektronickej komunikácii s verejnou správou. Monitorované webové sídla boli rozdelené na dve skupiny, ktoré predstavovalo pomer 55% štátnej správy (z toho 27 sídiel ústredných orgánov štátnej správy a 83 sídiel ostatných orgánov štátnej správy) a 45% územnej samosprávy (z toho 8 sídiel VÚC, 37 sídiel miest a 35 sídiel obcí).

Graf č. 6 – Rozdelenie vzorky pre jednorazovú elektronickú výmenu dát na webových sídlach

Medzi povinné požiadavky podľa §13 až §17 Výnosu MDPT patrí:

- a) *Povinnou požiadavkou je používanie jedného z nasledujúcich typov formátov súborov pri výmene a zverejňovaní údajov pre textové dokumenty a to a) Rich Text Format (.rtf); b) Text Format (.txt); c) Hypertext Markup Language (.html); d) Portable Document Format (.pdf) v 1.3; e) Extensible Markup Language (.xml); a f) Open Document Format (.odf). Odporúčanou požiadavkou je používanie formátu Portable Document Format (.pdf) v 1.4 pri výmene údajov pre textové dokumenty.*

Z celkovej monitorovanej vzorky webových sídiel verejnej správy dodržalo povinnú požiadavku pre typ formátu súboru pri výmene a zverejňovaní údajov pre textové dokumenty celkom 28% (56 sídiel z 200).

K najčastejším porušeniam patrí zverejnenie súborov vo formáte „doc“ a to v rozsahu 62% webových sídiel (124 sídiel z 200), zverejnenie súborov vo formáte „xls“ a to v rozsahu 31% webových sídiel (62 sídiel z 200), zverejnenie súborov vo formáte „ppt“ alebo „pps“ a to v rozsahu 10% webových sídiel (19 sídiel z 200). 13% webových sídiel verejnej správy (26 sídiel z 200) porušilo povinnú alebo odporúčanú požiadavku pre používanie formátu „pdf“ verzie 1.3 alebo 1.4 použitím vyššej alebo nižšej verzie.

Z pohľadu rozdelenia na typy verejnej správy porušilo povinnú alebo odporúčanú požiadavku používania typov formátov súborov pri výmene a zverejňovaní údajov pre textové dokumenty 63% webových sídiel štátnej správy (69 sídiel zo 110), z toho ústredné orgány štátnej správy porušili povinnú požiadavku v 60% prípadov (16 sídiel z 27).

Zo subjektov územnej samosprávy porušilo povinnú alebo odporúčanú požiadavku používania typov formátov súborov pri výmene a zverejňovaní údajov pre textové dokumenty 60% (54 sídiel z 90), z VÚC porušilo povinnú požiadavku 63% (5 sídiel z 8).

- b) *Povinnou požiadavkou pre výmenné formáty pre kompresiu dát je používanie formátu Zip verzia 2.0 pre kompresiu dát pri výmene údajov.*

Z celkovej monitorovanej vzorky webových sídiel verejnej správy malo 26% (52 sídiel z 200) na svojom webovom sídle uverejnený výmenný formát pre kompresiu dát. Z toho 6% (3 sídla z 52) porušilo povinnú požiadavku. Všetky tri sídla patria pod štátnu správu a použili výmenné formáty pre kompresiu dát vo forme „.rar“ súborov.

- c) *Povinnou požiadavkou je používanie jedného z nasledujúcich typov formátov pri výmene a zverejňovaní údajov pre grafiku a statické obrázky a to a) Portable Document Format (.pdf) v 1.3; b) Graphics Interchange Format (.gif); c) Joint Photographic Experts Group (.jpg); d) Tagged Image File Format (.tif). Odporúčanou požiadavkou je používanie formátov Portable Network Graphics (.png) alebo Portable Document Format (.pdf) v 1.4 pri výmene grafických súborov.*

Z celkovej monitorovanej vzorky webových sídiel verejnej správy mali všetky webové sídla uverejnené súbory používajúce údaje pre grafiku a statické obrázky. Povinnú požiadavku používania typov formátov dodržalo 186 sídiel z 200, čo predstavuje 93%. Zvyšných 7% (14 sídiel z 200) porušujúcich povinnú požiadavku podľa Výnosu MDPT použilo pre súbory používajúce údaje pre grafiku a statické obrázky súbory najčastejšie formát „.bmp“.

Zo subjektov štátnej správy porušilo povinnú požiadavku 8 webových sídiel, z toho 3 webové sídla ústredných orgánov štátnej správy. Zo subjektov územnej samosprávy porušili povinnú požiadavku 3 webové sídla z toho ani jedno nebolo spravované VÚC.

- d) *Povinnou požiadavkou je používanie formátov Moving Picture Experts Group – (.mpg) formáty – MPEG-1, MPEG-2, MPEG-4, alebo MPEG-7 pre audio a video súbory pri výmene údajov. Odporúčanou požiadavkou je podpora formátu MP3 pri výmene audio súborov.*

Z celkovej monitorovanej vzorky webových sídiel verejnej správy malo 5% (10 sídiel z 200) uverejnené formáty pre audio a video súbory pri výmene údajov. Z toho 3 webové sídla (1 samospráva, 2 štátne správy) porušili povinnú alebo odporúčanú požiadavku a to použitím formátov „.wav“, „.wma“ a „.flv“.

- e) *Povinnými požiadavkami sú používanie formátu H.261 a novších (vyšších) verzií – Low level video codec (.sqtif, .qtif, .cif, .4cif, alebo .16cif) pre audio a video streaming pri výmene údajov. Odporúčanými požiadavkami sú a) podpora formátu H.264 pri výmene súborov, b) podpora Windows Media formats (.asf, .wma, .wmv).*

Z celkovej monitorovanej vzorky webových sídiel verejnej správy malo 5% (9 sídiel z 200) uverejnené formáty pre audio a video streaming pri výmene údajov. Z toho 3 webové sídla štátnej správy porušili povinnú alebo odporúčanú požiadavku a to použitím formátov „.m3u“ a „.wax“.

4.2 Jednorazová elektronická výmena dát v elektronickej komunikácii

Na základe podkladov objednávateľa bolo zaslaných 50 e-mailových správ na kontaktné e-mailové adresy uvedené na jednotlivých webových sídlach s požiadavkou o zaslanie súboru (napr. telefónny zoznam, štatút, rozpočet, záverečný účet) vo forme prílohy k e-mailovej správe s odvolaním sa na zákon č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov (zákon o slobode informácií).

30 e-mailových správ bolo adresovaných štátnej správe (z toho 14 ústredným orgánom štátnej správy) a 20 e-mailových správ bolo adresovaných územnej samospráve (z toho 2 VÚC).

Zo 40 e-mailových odpovedí obsahujúcich súbor v prílohe 73% (29 odpovedí) porušilo povinnú požiadavku používania typov formátov súborov pri výmene a zverejňovaní údajov pre textové dokumenty. Najčastejším porušením boli súbory vo formáte „.doc“ a „.xls“.

16% oslovených inštitúcií (8 inštitúcií, z toho 2 ústredné orgány štátnej správy) na e-mailovú požiadavku neodpovedalo vôbec.

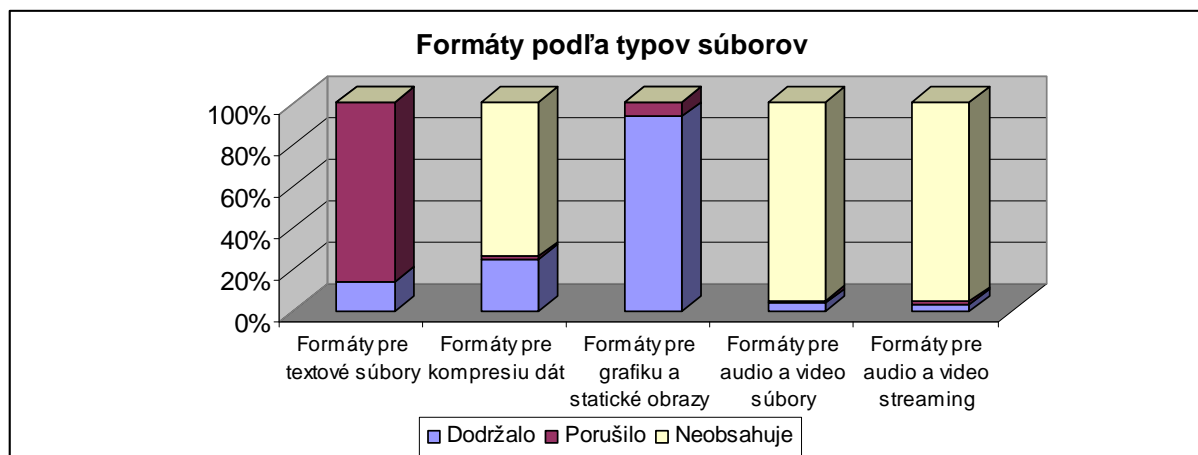
3.4 Zhrnutie

Na základe monitorovania je možné konštatovať, že najmä štandard pre textové súbory je značne porušovaný (62% webových sídiel).

Tabuľka č. 3 – Dodržiavania štandardu pre jednorazovú elektronickú výmenu dát na webových sídlach

	Dodržalo	Porušilo	Neobsahuje
Formáty pre textové súbory	28	172	0
Formáty pre kompresiu dát	49	3	148
Formáty pre grafiku a statické obrázky	186	14	0
Formáty pre audio a video súbory	7	3	190
Formáty pre audio a video streaming	6	3	191

Graf č. 7 – Pomer porušovania štandardov podľa typov formátov súborov

Počas monitorovania boli identifikované nasledovné problémy:

- Neexistencia prípon súborov na niektorých webových sídlach.
- Rozdielna ochota a prístup jednotlivých inštitúcií k odpovediam na požiadavku o zaslanie požadovaného súboru a to najmä dodržania spôsobu sprístupnenia informácií navrhovaného žiadateľom (niektoré inštitúcie zasielali požadované dokumenty alebo písomné výzvy formou listovej zásielky aj napriek požiadavke o elektronickú odozvu), či zbytočného predlžovania e-mailovej komunikácie a odd'ľovania zaslania požadovaného súboru, či dokonca obviňovania adresáta z úbohosti a nezmyselného vymýšľania si. Naopak niektoré inštitúcie prejavili okamžitú ochotu a napriek nejasnosti požiadavky vyšli maximálne v ústrety

5. Elektronické formuláre

Za formuláre je možné považovať tlačivá, ako aj iné vyplniteľné súčasti webových stránok (napr. Napíšte nám) a tieto boli tiež v analýze zohľadnené. Podľa inštrukcií objednávateľa boli formuláre rozdelené na off-line (iba stiahnutel'né) a on-line (vyplniteľné a odoslatel'né priamo na webovej stránke).

5.1 Analýza používania elektronických formulárov

Na analýzu používania elektronických formulárov bola vybraná vzorka 202 webových sídiel, z toho 72 webových sídiel štátnej správy a 130 sídiel ústrednej samosprávy, pričom podľa zadania bola analýza vykonaná do hĺbky približne 50 podstránok.

Pomer ústrednej samosprávy bol zvolený 101 webových sídiel miest a ich podriadených organizácií, 20 webových sídiel obcí a 9 ostatných webových sídiel územnej samosprávy.

Celkovo bolo nájdených 3765 off-line a 119 on-line formulárov, čo tvorí spolu 3884 formulárov. Pomer použitia jednotlivých typov súborov je možné nájsť v tabuľke č. 4.

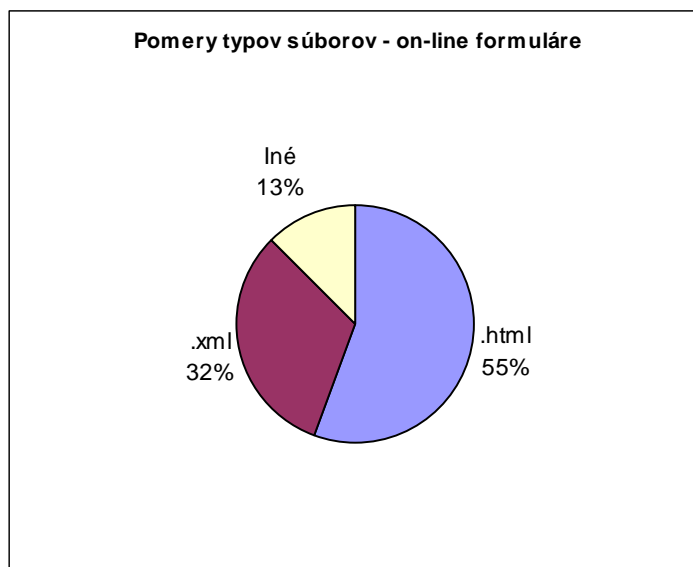
Tabuľka č. 4 – Pomer používania typov súborov pre formulárov

	Typ súboru	Počet výskytov	Počet subjektov, ktoré daný typ používa
On-line	.html	66	33
	.xml	38	2
	Iné	15	2
Off-line	.doc	1682	88
	.rtf	525	34
	.pdf 1.2	117	11
	.pdf 1.3	215	29
	.pdf 1.4	846	43
	.pdf 1.5	63	7
	.xls	99	19
	.html	33	8
	Iné	150*	20
Neposkytuje formuláre	-	-	52

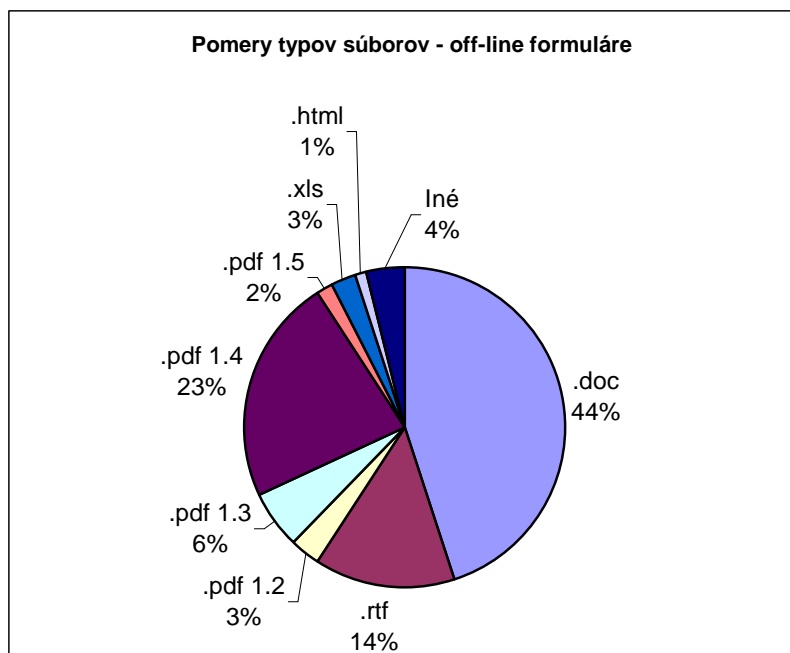
* Z tohto počtu je 85 formulárov neurčených z dôvodu nepoužitia prípony, predpoklad je buď .rtf alebo .doc

Ako je možné vidieť z tabuľky, najčastejšie sa vyskytuje formát .doc (44%), ktorý zároveň porušuje štandard podľa § 13, druhým v poradí je formát .pdf (33%), pričom v najväčšom rozsahu je používaný formát .pdf vo verzii 1.4 (66,5% z celkového počtu .pdf súborov) a tretím v poradí je formát .rtf (13,6%). Ostatné formáty v použití zaostávajú.

Graf č. 8 – Pomer typov súborov pre on-line formuláre

Graf č. 9 – Pomer typov súborov pre off-line formuláre

Pri pohľade na použitie formulárov v štátnej správe je možné výsledky zhrnúť do nasledujúcej tabuľky:

Tabuľka č. 5 – Pomer používania typov súborov pre formulárov v štátnej správe

	Typ súboru	Počet výskytov	Počet subjektov, ktoré daný typ používa
On-line	.html	47	19
	.xml	38	2
	Iné	15	2
Off-line	.doc	175	23
	.rtf	129	10
	.pdf 1.2	9	3
	.pdf 1.3	21	9
	.pdf 1.4	246	12
	.pdf 1.5	21	3
	.xls	77	11
	.html	19	3
	Iné	53*	8
Neposkytuje formuláre	-	-	18

Pri pohľade na použitie formulárov v územnej samospráve je možné výsledky zhrnúť do podobnej tabuľky:

Tabuľka č. 6 – Pomer používania typov súborov pre formulárov v územnej samospráve

	Typ súboru	Počet výskytov	Počet subjektov, ktoré daný typ používa
On-line	.html	19	14
	.xml	0	0
	Iné	0	0
Off-line	.doc	1507	65
	.rtf	396	24
	.pdf 1.2	108	8
	.pdf 1.3	194	20
	.pdf 1.4	600	31
	.pdf 1.5	42	4
	.xls	22	8
	.html	14	5
	Iné	97*	12
Neposkytuje formuláre	-	-	34

* Z tohto počtu je 85 formulárov neurčených z dôvodu nepoužitia prípony, predpoklad je buď .rtf alebo .doc

5.2 Zhrnutie

Analýza používania formulárov ukázala, že zo vzorky 202 subjektov 25,7 % (52 subjektov) vôbec neposkytuje formuláre (ani tlačivá), 44% poskytuje vo formáte .doc (z toho 89,6% používa územná samospráva), 23% vo formáte .pdf verzia 1.4 (z toho 71% používa územná samospráva), 14% vo formáte .rtf (z toho 75,4% používa územná samospráva) a zvyšných 19% tvoria formuláre v ostatných formátoch.

Pomer poskytovania formulárov štátnou správou a územnou samosprávou vo vzorke je 21,9% (850 formulárov) ku 78,1% (3034 formulárov).

Je nutné podotknúť, že v prospech územnej samosprávy hovorí aj pomer subjektov štátnej správy vo vzorke voči subjektom územnej samospráve, ktorý činí 34,7% ku 65,3% (aj keď v prieskume boli zaradené všetky ústredné a centrálné orgány štátnej správy).

Pomer používania on-line a off-line formulárov je 3,1% ku 96,9%, pričom subjekty územnej samosprávy túto podobu používajú v menšom a to prakticky iba na poskytovanie informácií podľa zákona č. 211 o slobodnom prístupe k informáciám, nie však vybavovanie služieb.

Na základe analýzy je možné konštatovať:

- Je evidentné, že veľakrát (najmä pri samosprávach) zverejňuje formuláre každé vecné oddelenie osobitne a používané formuláre nie sú harmonizované (ani štruktúrou, ani použitými formátmi).
- Tlačivá z centrálnej štátnej správy sú preberané a používané aj webových sídlach samosprávy (najmä daňové priznania).

- Z praktického hľadiska je vyhľadanie potrebných dokumentov často krát veľmi komplikované, v „strome stránok“ nie sú bežne vyhľadávače, hlavne samospráva je charakterizovaná veľkou rôznorodosťou čo sa úrovne a kvality spracovania týka.
- Sídla štátnej správy sa častejšie obmedzujú len na povinné súčasti (informácie podľa zákona č. 211 o slobodnom prístupe k informáciám).
- Samosprávy často uvádzajú užitočné rady, kde sa k potrebným tlačivám občan dostane a čo je potrebné doložiť k ich vybaveniu, samotné formuláre však na stiahnutie často neposkytujú.
- Na webových sídlach samospráv sa vyskytovali aj formuláre bez typového označenia (prípony), čo značne sťažovalo ich otvorenie alebo identifikovanie (väčšinou to boli formáty .doc a .rtf) – použitie bežnými návštevníkmi je tiež otázne.
- Najproblematickejším bolo orientovanie sa v neprehľadných stromoch sídiel.

6. Záver

Na základe, že počet webových sídiel je značne rozsiahly, avšak dodržiavanie štandardov je jednoznačne nedostačujúce. Najmä v podstatných veciach akými sú informácie a služby (či už obyčajné súbory alebo formuláre) dochádza k porušovaniu relevantných štandardov a preto by malo Ministerstvo financií SR pristúpiť ku krokom vedúcim k náprave.